

LAKIALOITE 134/2007 vp

Laki rintamaveteraanitunnuksien myöntämislle asetetun määräajan jatkamisesta

Eduskunnalle

Rintamaveteraanitunnuksilla tarkoitetaan myöhemmin tässä lakialoitteessa rintamasotilastunnusta, rintamapalvelustunnusta ja rintamatunnusta.

Rintamasotilastunnuksen myöntämistä säätelevän asetuksen muutos (172/1993) annettiin 12 päivänä helmikuuta 1993. Asetuksessa määritettiin rintamasotilastunnusta varten jätettävän hakemuksen takarajaksi 31 päivä joulukuuta 1994. Tuolloin jatkosodan päättymisestä oli kulunut 50 vuotta.

Jatkuvasti tulee esille tilanteita, joissa henkilö, jolle rintamaveteraanitunnus kuuluisi, ei voi sitä saada. Syynä tähän on se, että rintamasotilastunnuksen myöntäminen on sidottu asetuksessa säädettyyn aikamäärään (31.12.1994). Myöhemmin sotaveteraanien tekemät perustellut anomukset kilpistyivät asetuksen joustamattomaan aikarajaan.

Epäoikeudenmukaisuuden korjaus vaatii lainsäädännön tarkistamista. Rintamaveteraanitunnusten myöntämisen takaraja ei ollut kaikkien näihin tunnuksiin oikeutettujen tiedossa. Toisaalta oikeus rintamaveteraanitunnuksiin ei ollut yleisesti ja kaikille kyseisiin tunnuksiin oikeutetuille selvä. Voidaan arvioida, että Suomessa ilman heille kuuluvaa rintamaveteraanitunnusta on vielä useita satoja sotaveteraaneja, jotka ovat osallistuneet vuosina 1939—1945 sodan eri tehtäviin puolustusvoimissa.

Tällä lakialoitteella ehdotetaan, että rintamaveteraanitunnusten hakemisen määräaikoja pidennettäisiin, jotta rintamaveteraanitunnuksiin

oikeutetut henkilöt voisivat anoa rintamasotilastunnusta, rintamapalvelustunnusta tai rintamatunnusta. Lain voimaantulosta alkaen maamme sotaveteraanit voisivat hakea rintamaveteraanitunnuksia aina 31.12.2008 saakka.

Vuonna 2004 tehdyn, samansisältöisen lakialoitteen (LA 126/2004 vp) allekirjoitti 112 kansanedustajaa. Lakialoitteesta pyydettiin ja saatiin lausunto sosiaali- ja terveysministeriöltä (STM Dnro 268/04/2004), joka pyysi puolestaan lausunnot puolustusministeriöltä, Pääesikunnalta, Valtiokonttorilta, Kansaneläkelaitokselta, Sota-arkistolta ja rintamaveteraaniasiain neuvottelukunnalta.

Pääesikunnan lausunto rintamaveteraanitunnusten hakuajan jatkamiselle oli myönteinen.

Valtiokonttorin lausunnossa todetaan, että mikäli tunnusten myöntämiselle asetettua määräaikaa jatkettaisiin, Valtiokonttorin mielestä hakumahdollisuus olisi aiheellista rajata vain ensi kertaa tunnusta hakeviin. Tämänkin lausunto on varovaisesti aloitteelle myönteinen.

Lisäksi Valtiokonttorin lausunnossa todetaan, että vaikka tunnusten hakuaikaa ei jatkettaisikaan, voitaisiin yhdenvertaisuussyistä harvita kuntoutuksen lisäksi myös muiden veteraanietuuksien myöntämistä niille, jotka olisivat saaneet jonkin veteraanitunnuksen sitä ajoissa hakiessaan ja jotka ovat tästä saaneet erityisryhmien kuntoutuksesta annetun lain nojalla todistuksen sota-arkistosta. Veteraanietuuksien laajentaminen tähän ryhmään olisi perusteltavissa erityisesti, kun todistuksen saaneet miinan-

raivaajat ovat jo saaneet oikeuden veteraaneille tarkoitettuun rintamalisään ja hammashoitoon.

Valtiokonttorin lausunnosta ilmenee, että heidän puoleensa on vuosina 1998—2004 kääntynyt 300 henkilöä, jotka olisivat Sota-arkistosta saadun todistuksen perusteella olleet oikeutettuja johonkin veteraanitunnukseen, jos olisivat sitä ajoissa hakeneet. Niiden henkilöiden kokonaismäärän, joilla olisi oikeus johonkin veteraanitunnukseen mutta jotka ovat edelleen sitä ilman, arvioidaan olevan vähintään 4 000—5 000.

Lakiehdotus vastaa sisällöltään vuoden 2004 valtiopäivillä tehtyä lakialoitetta (LA 126/2004 vp) muutoin paitsi, että tässä aloitteessa Pääesikunnan aikaisemmasta lakialoitteesta antaman myönteisen lausunnon perusteella ehdotetaan, että kaikkien rintamatunnusten hakemisen määräaikaa jatkettaisiin vuoden 2008 loppuun saakka ja että rintamasotilas- ja rintamatunnuksia koskevat hakemukset tehtäisiin Valtiokonttoril-

le, joka voisi pyytää tarvittaessa lausunnon tai todistuksen Sota-arkistolta, Kansallisarkistolta, Lotta-Svärd ry:ltä tai maakunta-arkistoilta päätöksentekoa varten.

Sota-arkiston lausunnon perusteella ehdotamme lisäksi, että sota-arkiston toimivaltasäännöksiä tarkistetaan ja voimavaroja asianomaisille arkistoille lisätään.

Tässä aloitteessa hakemus rintamapalvelustunnuksesta ehdotetaan tehtäväksi veteraanitunnuslautakunnalle, kuten vuoden 2004 lakialoitteessa, jonka allekirjoitti 112 kansanedustajaa. Koska tunnuksia käsitelleistä elimistä veteraanilautakunta on lakannut toimimasta, ehdotamme sen perustamista uudelleen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

rintamaveteraanitunnuksien myöntämiselle asetetun määräajan jatkamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Poiketen rintamasotilastunnuksesta annetun asetuksen (772/1969) 2 §:ssä, rintamapalvelustunnuksesta annetun asetuksen (554/1978) 2 §:ssä sekä rintamatunnuksesta annetun asetuksen (256/1988) 4 §:ssä säädetystä määräajasta mainittuja rintamaveteraanitunnuksia voidaan myöntää edellä tarkoitetuissa asetuksissa säädetty edellytykset täyttävillä hakijoilla, jos asiaa koskeva hakemus toimitetaan 31 päivään joulukuuta 2008 mennessä. Hakemus tehdään ministeriön vahvistamalla lomakkeella. Hakemus rin-

tamasotilastunnuksesta ja rintamatunnuksesta tehdään Valtiokonttorille, joka pyytää tarvittaessa lausunnon tai todistuksen Sota-arkistolta, Kansallisarkistolta tai maakunta-arkistoilta päätöksentekoa varten. Hakemus rintamapalvelustunnuksesta tehdään veteraanitunnuslautakunnalle.

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 2007

Pentti Tiusanen /vas
Eero Akaan-Penttilä /kok
Erkki Pulliainen /vihr
Lauri Kähkönen /sd
Jouko Laxell /kok
Markku Pakkanen /kesk
Pentti Oinonen /ps
Juha Mieto /kesk
Oras Tynkkynen /vihr
Tarja Tallqvist /kd
Kimmo Tiilikainen /kesk
Esa Lahtela /sd
Kimmo Kiljunen /sd
Annika Lapintie /vas
Ilkka Kantola /sd
Marko Asell /sd
Toimi Kankaanniemi /kd
Tero Rönni /sd
Leena Rauhala /kd
Valto Koski /sd
Jaakko Laakso /vas
Reijo Kallio /sd
Matti Ahde /sd
Pertti Virtanen /ps
Hannakaisa Heikkinen /kesk
Marjaana Koskinen /sd
Sari Palm /kd
Pekka Vilkuna /kesk
Matti Saarinen /sd
Pertti Hemmilä /kok
Rakel Hiltunen /sd
Tuija Nurmi /kok
Lauri Oinonen /kesk
Matti Kangas /vas
Pia Viitanen /sd
Unto Valpas /vas
Sinikka Hurskainen /sd
Kari Rajamäki /sd
Satu Taiveaho /sd
Martti Korhonen /vas
Claes Andersson /vas
Mikko Kuoppa /vas
Heli Paasio /sd
Susanna Huovinen /sd
Bjarne Kallis /kd

Heli Järvinen /vihr
Tommy Tabermann /sd
Sirpa Paatero /sd
Antti Vuolanne /sd
Reijo Laitinen /sd
Olli Nepponen /kok
Tuula Väättäin /sd
Jouko Skinnari /sd
Veijo Puhjo /vas
Susanna Haapoja /kesk
Jukka Gustafsson /sd
Arja Karhuvaara /kok
Jyrki Yrttiaho /vas
Timo Soini /ps
Risto Autio /kesk
Liisa Jaakonsaari /sd
Kari Kärkkäinen /kd
Sanna Lauslahti /kok
Maria Guzenina-Richardson /sd
Petri Salo /kok
Jari Larikka /kok
Minna Sirnö /vas
Merja Kyllönen /vas
Anneli Kiljunen /sd
Timo Kaunisto /kesk
Merja Kuusisto /sd
Raimo Vistbacka /ps
Esko-Juhani Tennilä /vas
Tuula Pelttonen /sd
Matti Kauppila /vas
Jyrki Kasvi /vihr
Tanja Saarela /kesk
Pirkko Ruohonen-Lerner /ps
Paavo Arhinmäki /vas
Markus Mustajärvi /vas
Janne Seurujärvi /kesk
Päivi Lipponen /sd
Päivi Räsänen /kd
Erkki Virtanen /vas
Heikki A. Ollila /kok
Katja Taimela /sd
Paula Sihto /kesk
Johanna Ojala-Niemelä /sd
Pauliina Viitamies /sd
Miapetra Kumpula-Natri /sd

LA 134/2007 vp — Pentti Tiusanen /vas ym.

Ville Niinistö /vihr
Jutta Urpilainen /sd
Saara Karhu /sd
Krista Kiuru /sd
Timo Korhonen /kesk
Tapani Mäkinen /kok
Maarit Feldt-Ranta /sd

Antti Kalliomäki /sd
Tuomo Hänninen /kesk
Hannu Hoskonen /kesk
Johannes Koskinen /sd
Markku Rossi /kesk
Arto Satonen /kok